

Mottagare

Barn- och utbildningsnämnden

Åtgärder för att nå ett balanserat resultat år 2024**Förlag till beslut**

- Barn- och utbildningsnämnden beslutar att införa resultatförbättrings-krav och vakansprövning för resultatenheter och skolområden inom avdelningen grundskola.
- Barn- och utbildningsnämnden beslutar att hos regionstyrelsen hemställa om att få medräkna elevförändringar för anpassad skola och stödet till små skolor utanför Visby tätort tillika landsbygdsstödet i regionens resursfördelningsmodell för år 2025 och framåt.

Sammanfattning

Det ekonomiska resultatet för avdelningen grundskola år 2023 visar på ett ansträngt ekonomiskt läge, resultatet för året blev negativt på 29,5 miljoner kronor. För att avdelningen grundskola ska uppnå ett balanserat resultat för år 2024 och åren framåt krävs kraftfulla åtgärder. För att hejda den negativa kostnadsutvecklingen föreslås att grundskolans resultatenheter och skolområden får ett resultatförbättringskrav och beläggs med vakansprövning, en särskild anställningsprövning för alla nya anställningar och vakanser inom ett skolområde eller resultatenhet, vakansprövning sker i samråd med HR-chef och utbildningsdirektör. Utifrån det ekonomiska resultatet för budgetåret 2023, enligt tabellen nedan, föreslås följande resultatenheter och skolområden vakansprövning med krav om ett förbättrat resultat för år 2024.

- Modersmål inklusive Lotsen, 2,6 mnkr.
- Gotlands norra skolområde, 2,2 mnkr
- Roma skolområde, 3,3 mnkr
- Solberga skolområde, 1,9 mnkr
- Tjelvar skolområde, 0,4 mnkr
- Humlegården skolområde, 0 mnkr
- Norrbacka skolområde, 0,2 mnkr
- Väskinde skolområde, 3,7 mnkr
- Södervärn skolområde, 0 mnkr
- Lyckåker skolområde, 0,7 mnkr
- Västerhejde skolområde, 1,5 mnkr
- Gråbo skolområde, 0 mnkr
- Terra Nova skolområde, 1,5 mnkr
- Klinte skolområde, 1,9 mnkr
- Sudret skolområde, 3,7 mnkr

- Anpassad skola¹, 1,5 mnkr
- Gotlands resursskola 1,1 mnkr

Sammantaget krav om resultatförbättring blir 26,2 miljoner kronor.

Bakomliggande skäl till förvaltningens förslag om att få medräkna elevförändringar för landsbygdsstödet i resursfördelningssystemet är att elevtalen kommer att minska framöver med konsekvens att landsbygdsskolor inte kommer att få ihop budgeten, företrädesvis så kommer det att vara landsbygdsskolor med högstadium som får en budgetavvikelse. Nämndens budget för landsbygdsstödet år 2023 var en rambudget på 9,4 miljoner kronor.

Anpassad skola har sedan 2018 till hösten 2023 ökat med 17 elever. Anpassad skola har en rambudget vilket innebär att budgeten inte är följsam utifrån en ökning av antalet elever, med andra ord kan sägas att anpassad skola blir underbudgeterad i händelse av en elevökning. Varje elev kostar i genomsnitt cirka 500 000 kronor. Utrymme finns inte i nämndens budget att öka på budgeten i förhållande till fler elever.

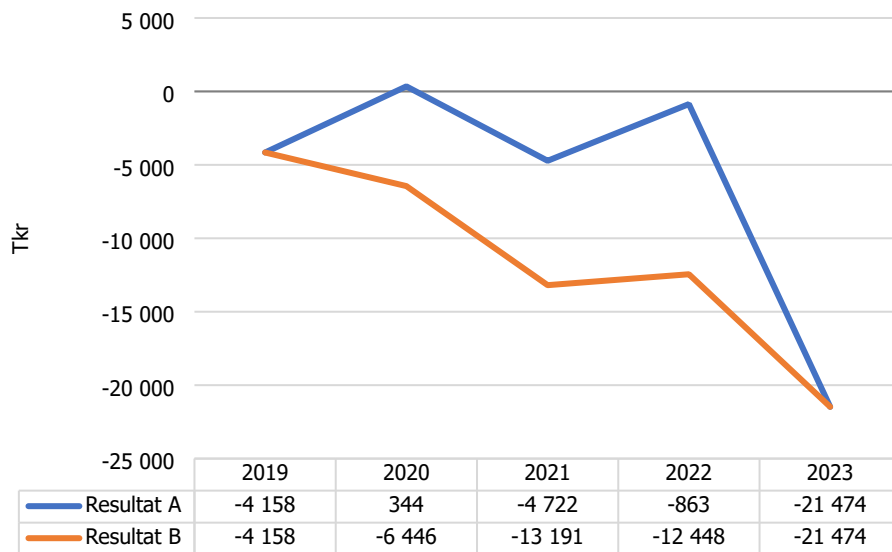
Ärendebeskrivning

Region Gotland befinner sig², liksom alla andra regioner och de flesta kommuner i ett exceptionellt ekonomiskt läge. Det budgeterade resultatet för Region Gotland 2024 är minus 127 miljoner kronor. För att det inte ska bli ett ännu större underskott krävs att nämndernas budgetar inte överskrider. Nämndernas förmåga att anpassa verksamheten till den beslutade budgeten 2024 blir avgörande för den ekonomiska ställningen 2025 och framåt.

Grundskolan har de senaste fem åren haft svårigheter att anpassa organisation och ekonomi, bakomliggande skäl har delvis varit det volymtapp i den kommunala grundskolan på cirka 120 elever motsvarande 7,2 miljoner kronor vilket berodde på att fristående huvudman höstterminen 2021 startade en ny parallell F-6. Samtidigt i kombination med detta så har tillfälliga statsbidrag under perioden 2020 till 2022 bidragit till att de ekonomiska årsresultaten varit nära ett balanserat resultat.

¹ Resultatförbättringskravet avser skillnaden mellan resultatet för 2023 och det ramtillskott på 5,4 mnkr som anpassad skola fått för 2024

² Källa, anvisningar mål och budgetskrivelse 2025-2027.

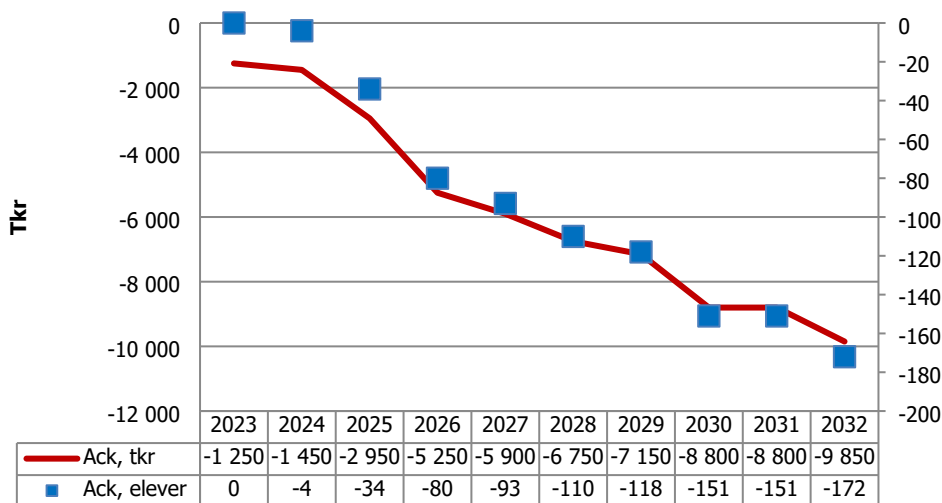
Diagrammet visar grundskolans ekonomiska resultatutveckling under åren 2019 till 2023. Diagrammet exkluderar resursskolor och anpassad skola. Resultat A avser det fastställda ekonomiska resultat per år och inkluderar de tillfälliga statsbidrag som verksamheten har fått vilka avser ersättning för sjuklönekostnader under coronapandemin samt skolmiljarden. Resultat B visar vad resultatet skulle ha varit om statsbidragen hade uteblivit.

Tillskotten av tillfälliga statsbidrag för 2020-2022, enligt nedan tabell:

Statsbidrag	2020	2021	2022	2023
Ersättning sjuklönekostnader	6 790	4 175	6 895	-
Skolmiljarden	-	4 294	4 689	-
Summa	6 790	8 469	11 584	0

Bakomliggande skäl till förvaltningens förslag om att få medräkna stödet till små skolor utanför Visby tätort tillika landsbygdsstödet i regionens resursfördelningsmodell för år 2025 och framåt är att idag har modellen inte full budgettäckning. Den demografiska utvecklingen³ visar att elevtalen framöver kommer att minska i de skolområden där landsbygdsstöd tillämpas. Budgeten för landsbygdsstödet var för år 2023 en rambudget på 9,4 miljoner kronor. Diagrammet nedan visar ackumulerad volym- och budgetförändring i förhållande till år 2023.

³ Uppgift hämtad från Region Gotlands befolkningsprognos, Statisticon AB, skolutpagningsområde, exkluderar vårdnadshavares val utifrån det fria skolvalet

År 2023 saknade modellen för landsbygdsstöd 1,3 miljoner kronor i budgettäckning. Sett ur ett tioårs perspektiv så kommer det att vara cirka 172 elever färre i de skolområden som har landsbygdsstöd och det ackumulerade värdet på detta är 9,9 miljoner kronor.

Anpassad skola har sedan 2018 till hösten 2023 ökat med 17 elever. Anpassad skola har en rambudget vilket innebär att budgeten inte är följsam utifrån en ökning av antalet elever, med andra ord kan sägas att anpassad skola blir underbudgeterad i händelse av en elevökning. Varje elev kostar i genomsnitt cirka 500 000 kronor. Utrymme finns inte i nämndens budget att öka på budgeten i förhållande till fler elever.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att barn- och utbildningsnämnden behöver fatta beslut enligt förvaltningens föreslagna åtgärder, detta för att bryta och vända den pågående negativa resultatutvecklingen både på kort och lång sikt.

Beslutsunderlag

- Rapport, Resultatutveckling grundskolan 2019 till 2023

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör

Skickas till

Regionstyrelsen